

"CIZĀ•" SLOVA

ĀšterĀ½, 14 kvĀten 2019

Moje babiĀ•ka Otylka byla pĀvodem SudeĀyaĀ•ka. JejĀ- Ā•eĀtina (aĀ• se tam "u nich" mluvilo jen nĀmecky) byla Ā°chvatnĀ, snaĀ¼ila se, seĀ• mohla, aby nikdo nepoznal, odkud Ā¼e je. Ono to totiĀ¼ po vĀjlce bylo hodnĀ, nebezpeĀnĀ©, mluvit nĀm. KdyĀ¼ si jejĀ- nejstarĀĀ- vzal Ā€PraĀ¼anduĀ€, odstĀhovala se ze severu do hlavnĀ-ho mĀsta i ona. Bydlela pak v takov minibyteĀ•ku v ArgentinskĀ© ulici.

Za hlavnĀ-mi dveĀ™mi byla dlouhĀj chodba, z nĀ-Ā¼ vedly po stranĀich nĀkolikery dveĀ™e Ā€ za kaĀ¼dĀ½mi byl jeden (DĀ™Ā-v se ty vĀtĀĀ- byty rozdĀlovaly mezi nĀkolik partajĀ-.) JejĀ- pokojĀ-Ā•ek byl velmi malĀ½, ale pĀ™Ā-jemnĀ½. Po o stranĀich postele (jedna pro ni, druhĀj pro hosta), mezi nimi vchod na balkĀnek, na konci jednĀ© stĀl se Ā¼idlĀ-, pak ve vĀ½klenku malĀj kamna, naproti stolu kredenc a vedle umĀ½vadlo. Bylo tam ale nĀjdhernĀ, protoĀ¼e tam byla ona. Za mala mne babiĀ•ka hlĀ-dĀjvala, a pozdĀji, jako ĀjkolaĀ•ka, jsem za nĀ- chodila kaĀden Ā€ ze Ājkoly domĀ-, a Ājupky hupky za babiĀ•kou. NauĀila mne plno zajĀ-mavĀ½ch vĀcĀ-, ĀjitĀ-, hĀĀkovĀnĀ-, pletenĀ-, vyĀĀ-vĀjnĀ-, a stĀje pĀ™mi vĀjem Ā°Ā¼asnĀ vyprĀjvĀla. DĀda byl Ā¼elezniĀnĀ- inĀ¼enĀ½r, hodnĀ cestovali, ale brzy umĀ™el. Ona se uĀ¼ pak nevdala, a i kdyĀ¼ se jejĀ- dĀti rozletĀly do svĀta, zĀstala tam nahoĀ™e sama. AĀ¼ pak, v pĀtaĀtyĀ™icĀĀtĀ©m, se dostala do Prahy. A i tady sama. No Ā€ samaĀ€! O sobotĀch za nĀ- chodil strejda Eman, v nedĀli strejda Otta, obĀas pĀ™ijela z UnhoĀjtĀ teta LĀjdi. KaĀ¼dĀ½ pĀjtek mĀj tĀjta. BabiĀ•ka tak vĀdĀla absolutnĀ o vĀjech vĀjechno, co se kde v kterĀ© rodinĀ Ājustlo, a dĀ-ky nĀ- o sobĀ navzĀjjem vĀdĀlo i celĀ© pĀ™Ā-buzenstvo. Byla bĀjjeĀnĀj, hodnĀj, vĀjichni ji mĀli rĀjdi. Nikdy na ni nezapomenu.

Ale proĀ• vĀjm o nĀ- pĀ-Āju:

NedĀjvno

jsem bĀhem Ā™eĀi pouĀ¼ila jedno z nĀsledujĀ-cĀ-ch slov, kterĀ© jsem pochytila od babiĀ•ky, a mĀj syn se nesmĀ-nĀ pohorĀil, jak Ā¼e to mluvĀ-m, co je to za vulgarismy nebo oĀklivĀ½ slang? Tak jsem si sedla, zkusila zavzpomĀ-nat, a pĀj r tĀch "vulgarismĀ" - germanismĀ se snaĀ¼ila napsat. Jestlipak vĀjichni znĀjte jejich vĀ½znam? Nebo Ā€ vzpomenete si taky na nĀjakĀ©?

TĀ©pich, cimra,
veĀjkostn, ĀjĀjfcimr,

sichrhajcka,
kinkostn, Ājrajtofle, tyĀjtuch, Ājnuptychl,

Ājmuk,
ĀjraubncĀ-r, augenrĀjfek,

fangle,
haptĀjk, fuĀjka, majstrĀjtyk,

Ājmirgl,
vercajk, kauf,

kvelb, Ājunt,
ĀjvorcĀjk, fryĀjtyk, pajĀj,

Ājnycl, firhĀky,
ĀjĀjfrog,

ajncĀ-k,
Ājtrozok,

filcka,

kastl-k, ajznbo-ik,

altpjka,
jnunk, jtorcâ€!

A tak

jsem si uvdomila, e tyhle germanismy, kter je it mnohdy s njmi ij-, jsou tm mladmi zcela zbytean povavovjny za nco nepstojno. I kdy je to vlastn historickj kategorie, nemusme je odm-tat. O to se pokoujeli lingvistj od nirodn-ho obrozen-, ale bez vtj-ho spchu. A chceme nebo ne, germanismy v eskm jazyce jsou a budou s nejvtj- pravdpodobnost- i nadjle.

d@niela